

Øget kapitaltilførsel og teknisk bistand til udviklingslandene.

(Dagsordenens punkt 42).

2. udvalg behandlede ovennævnte spørgsmål på 8 møder i tiden 16. oktober til 10. november 1967.

I. Debatten.

I overensstemmelse med udformningen af dagsordenens punkt tog debatten sit udgangspunkt i mulighederne for en forøgelse af kapitaltilførslerne til udviklingslandene, samt forholdsregler til begrænsning af kapitalafgangen fra udviklingslandene. Om begge spørgsmål blev der udarbejdet og vedtaget særskilte resolutioner tillige med en særlig resolution om tilførsel af yderligere ressourcer til *Den internationale sammenslutning for økonomisk Udvikling (IDA)*.

De fleste indlæg fra *vestlig* side var, i lighed med det indlæg som folketingsmand Per Møller holdt på *Danmarks* vegne, af ret bred karakter. Hovedformålet med disse indlæg var at gøre opmærksom på, hvilke forholdsregler de forskellige lande havde taget eller tilsigtede at tage for at efterleve tidligere vedtagne resolutioner med henblik på at fremme den økonomiske vækst i udviklingslandene. Endvidere redegjorde enkelte lande for årsagerne til, at de ikke havde kunnet foretage sig mere og henviste især til betalingsbalancevanskeligheder og budgetmæssige problemer. Næsten samtlige lande udtrykte i denne forbindelse principiel tilslutning til målsætningen om, at udviklingshjælpen bør udgøre mindst 1 pct. af nationalproduktet og til ECOSOCs anbefaling af, at udviklingslån ikke må belægges med mere end 3 pct. årlig rente og bør have en løbetid på mindst 25 år. Der var ligeledes principiel enighed om, at sådanne lån fortrinsvis skulle være ubundne, selv om dette i praksis stødte på betydelige vanskeligheder.

I *Sveriges* indlæg, som i øvrigt overvejende drejede sig om beregningsmetoder for bistandsvirksomheden, omtaltes med bekymring faren for, at bindingsklausuler skal brede sig til også at gælde multilaterale bistandsydelse.

USAs delegerede understregede meget kraftigt, at det ikke var tilstrækkeligt at måle bistandsydelse kvantitativt, de måtte

også vurderes kvalitativt. Man måtte derfor anvende mere end én målestok for at bedømme et lands bistandsydelse og burde ikke uden videre drage sammenligninger mellem forskellige lande. Den private kapital medvirken i udviklingsprocessen var vigtig, bl. a. i form af internationale låneinstitutioners salg af obligationer på det internationale kapitalmarked. Det var afgørende for tilliden til dette system, at indgåede låneaftaler overholdtes.

Den *franske* delegerede koncentrerede sig om kapitalafgangen fra udviklingslandene. Betaling af afdrag på gæld var en kontraktlig indgået forpligtelse, som der af hensyn til den almindelige internationale kreditgivning kun i undtagelsestilfælde burde ændres ved. Omlægning eller konsolidering af gæld måtte afgøres fra tilfælde til tilfælde og under hensyn til det pågældende lands evne til at tilbagebetale. Udstrømning af den i udviklingslandet hjemmehørende kapital kunne dels skyldes et ønske hos centralbanken om at have en arbejdskapital i udviklede lande, dels uheldig rentespekulation hos landets indbyggere eller direkte ulovlige transaktioner, i hvilke tilfælde det måtte være op til det pågældende land selv at træffe de fornødne forholdsregler. Hjemtagning til de udviklede lande af dele af profitten ved direkte investeringer i udviklingslandene måtte betragtes som en konsekvens af overhovedet at modtage den private kapital, men det måtte være en del af en suveræn stats ansvar at indpasse sådanne kapitalbevægelser i den almindelige økonomiske politik.

Udviklingslandene hæftede sig ved de seneste års stagnation i størrelsen af kapitaloverførslerne til u-landene. I tilknytning hertil beklagedes det, at 1 pct. målsætningen langt fra var nået af de udviklede lande under ét, men at procentandelen tværtimod var faldet fra 0,83 pct. i 1961 til 0,70 pct. i 1965. Gaveydelseernes andel var faldet fra ca. halvdelen i 1962 til to femtedele i 1965. Visse delegerede bemærkede med tilfredshed, at østlandenes kreditgivning var fordoblet i de seneste år. De udviklede lande opfordredes kraftigt til at efterleve henstillingerne i ECOSOC-resolution 1183 (XLI) om ikke at belægge udviklingslån med mere end 3 pct. rente og give dem en løbetid på ikke mindre end 25 år. Byrden ved afbeta-